

5. İubat

27 Oc.
MC's Hatay'ın
Bağimsizliği

İno'ni & 153 arkadaşının teklifi →
TEK'da seçimsizlik (3115 say.)

1937

- 60K ikinci m.'ye

- Süresi Müstecarlıklar (29.11.37 & 3272 K
kaldırıldı)

8 Temmuz

Sad-Abad Paktı Tahran'da
(T.-Afg.-Irak İran Ademi Tecavüz Mvahedesi)

18 Eylül

Atatürk'ün davetiyle BMM'nin fevk. toplantısı:

- 14 Ey. tarihli Nyon Aulasmasının tasdiki
(3266 say K) Akademi'de Korsunluk Efaline
karşı itihaz edilecek müst. tedb.

- Bu sersevede aulasmalar yapması resm lük'e
yetki (3267 say K)

20 Eylül

İno'ni'ye Cum Bşk ca. bir burok ay mezunyet
yerine vekâleten C. Bayer (AA tebliği)

25 Ekim

İ'nin istifası - Bayer kabinesi:

Dr. Refik
Saydam tal

Adl Ş. Sarıoğlu

Mül Müd Közalp

Dah Ş. Kaya

Har Dr. TR Aras

Mal F. Ağralı

Maa Saffet Arıkan

Nafia A. Çetinkaya

İkt. (+ Tic W) Sekir Keser

Sihhat Dr. Hüsnü Alataş

Öm. & İnh. A.R. Tarhan

8 Kasım

Hük. Programı & 364 mevducu itihakıyla itihak

Ayın Tarihli 1937/39

s. 15

S. Kaya (Dah. Vek. & CHP Gen. Sek.) 2, 44, 47,
TBMN'de Anayasa Değişikliği Üstüne 48, 49, 50,
61, 74, 75m.

Lâiklik —

"Bu memleket gayri mesuller ve vicdanlara
ânis olmasından, devlet ve millet işlerini görme-
sinden çok zarar görmüştür. Eğer Türkün yolu başka
yerlerden geçse idi ve orta asırlardaki zamanlarda
kendi bildiği, kendi yaptığı kâınları devam etse idi
bugünkü bulunduğundan çok daha ileride olur ve
medeniyete daha çok hizmet ederdi.... Mademki
tarihte deterministiz, mademki icraatta maddeyetper-
veriz. O halde kendi kâınlarımızı kendimiz yapmalı-
yız. "

5 Mart 5 Sebât

Ayın Tartışması

1937/39

s. 22/5 Şubat

Teşk. Es. Encümeni Resi. Senasettin Gönaltay

"... Bu esaslar TEK'de yer bulunca bunlara muhalif olarak fikirler serdedilmeyecek midir diyorlar. Biz liberal olarak liberalizm esaslarını, bir Komünist olarak Komünizmi müdafaa edemeyecek midir diye soruyorlar.

Hayır etmeyecektir, edemeyecektir. TEK'ua muhalif herhangi bir hareket nasıl bir cürüm ise, bu esaslara muhalifet de aynı şekilde cürüm sayılacaktır."

TÜRKİYE SOSYALİSTLERİNİN İHTİŞAR VE İLHAM KİTAPÇIĞI

Ayın Tarihi 1937/39

S. 25-27 / 5. Sayı

" Recep Peker (Kütahya)
[arkadaşlar dediler ki]

Çöm x İttihat Dev x Liberallik
Mül x Beynelmil-Laik x Klerikalik
Hal x İnterprezlik İnk x İrtica
v Simfistik

İnkilâpsiziz deyorduz, bazı insanlar Komünizm faaliyetinde bulunuyorlar. Böyle bir adam hâkim lüzuruna sığıdığı zaman ben İnkilâpsizim ve Anarşizizim der. Ve - İnkilâpsiz olduğu ismi Komünizm yaptığını - söyler. Bahusus TEKna Komünizmi olan vasıflara hizmet vadedişinde vasıl olup da umutları addedişlerini ileri sürer.

Hayır bütün vasıflar yarıyana unıtılma edilece ve Komünizm ve nede fasıt bir hareketi bizim rejimimizde deyiş ettiği bir İnkilâp diye ileri sürmeğe imkan yoktur. "

Halksılık, son zamanlardaki sol parti ortaklıklarını
⇒ Halk Cephelelerinden ayırır.

"Bugün liberalizim denetlik hukuk bakımından anarşi ve ekonomisi bakımından da bir kısım yurttaşların diğer bir kısım yurttaşlara istismar etmişliğe aşık bir kap denektir. "

Aynı Tarih 1937 / 39 s. 470

(Basmada sık sık Türk-değmam diye anlatıyor!)

Saint Brice, "Türkiye Fasist Prensiplerinden İham Alarak Kaimun Esasını tasah ediyor," Journal 8 sb. '37

Dem. umu en geniş 2. em atesli taraftan diye sayılan T. (1,5 ml. Rime kovacak kadar ^{intli tarst &} _{nasjonalist})

Demokratik, ruhlar aleyh terliğinden geliyor. Bu kere de liikle istinde duruldu.

Devlet sosyalizminin yasal kılınması, Berlin v Roma'dan çok nos. ya yakınlık yesi ama aslında anti-dem totaliter rejim olma gereği

"T, Mosk'ya gayet sık bir surette bafte olduğu zamanlarda bile, Komünterin propaganda ajansını bñli merhamet dsi yordu."

Ayın Tarih 1937 / 40

T'leki Tes. Elas. Kararın Değişiklikleri
— İstanbul Mektubu — Yazan: Nautilus

2 Mart '37 Le Journal de Moscou :

"... parlementer müzakereler esnasında birçok hatırlar
eski konstitüsyon unci önce, monarşik fikirlerin
yayılması için devlete karşı 18 Temmuz his cürüm
felâkîti alınmasında muhtemel yeni konstitüsyonun
da, CHP'nin undelerine muhalof olan fikirleri yayı-
nın aynı cürüm malîyetini verdiği tebarüz
ettirilmişlerdir."

Tek Parti — Liberalizme karşı devletçilik

Programıyla
Anayasasının
Zorlaştırılması

Özel mülkiyeti deştrüme mebele
birlikte, sınıf tezatlarının tebellüs
etmesine mani olacak şekilde,
Devletin ekonomiyi düzenlemesi;

Kritik
değil,
deskriftif

fascist,
lib-demok.
& Komünist
sistemlerden
korunma
istek ve
manevi

Aynı Tarih

1937 / 48

s. 23

1/11/37 Atatürk'ün Kurultay Asis Söylevleri
Söyleri:

"... Bu prensipleri [CHP programı] gökten indirdi
sancan kitapların sayfalarıyla asla bir tutmama-
lıdır. Biz, ilhamlarımızı, gökten ve gayipten değil,
sajrudan sajruya bağattan almış bulunuyoruz.

"... Elinizdeki programın ruhu, bizi yalnız bir
kısım vatanlaştırmakla kalmaktan men eder.

Biz, bütün Türk milletinin hâmi'idiz. Geçen yıl
işinde parti ile hükümet teşkilâtını birleş-
tirmekle vatanlaştırmada ayrılık tanıma-
dığımızı bilen göstermiş olduk. Bu hadrunda, bizim
Devlet idaresinde kabul ettiğimiz 'Kuvvet birliği,
ve o milletindir' hakikatine uygun olduğu meyan-
dadır."

Anti-İsm

Kelime-i Sahadet
formu

TÜRKİYE

6. 2. 1937

Tan

Altok AY'ya gerekten

TB MM'nde

Hald Meutese: Liberalizm tarafı ve vatandaş
prop. yaparsa mahkemeye verilecek mi?

Bir kom. ben eniyi ve en esasi bir inkilap taraftarıyım.

İhtisal vasıtalarını kâimîler sev. du. eline veriyorlar.

Beni usul mülakata ediyorlar? Dışlanıyorlar?

S. Kaya & Aras

237

→ Mosk.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Aynı Tarih 1937 / 49

Hakkı Suha Bezeri, "Edebiyat Devleti:
Olabilir mi?" Kurucu 23/12

"Gazetelerde yeni bir hareket başladı. Devleti:
edebiyat etrafında fikir dansı yorlar."
Yeni deyim, 4 yıl önce de ortaya atılmış,
ilgi çekmemişti.

"Devleti sanatkar olabilir. Devleti
sanat alamaz."

Aynı Tartış 1937/45

Burhan Belge, "Emperyalizm ismi Kara Gün,"
Ulus 30 Ağ. '37

"15 yıl önce bugün, Türk ihtilâl orduları emperyalizmi çaresiz ve vassal bırakmışlardı...

Dahindeki feodal ve otokratik istibdatlara karşı, milletin iradesi sadece barikatlarının arkasında saklanır. İstibdat dışarıdan geldi mi, barikatlar bir harp cephesi ötesine çıkar. Bunun işvidis ki, Türk milli kuruluşunun ihtilâl orduları, milletin istediğini bir harp ile ve harp cephesinde elde etmişlerdir.

Ayın Tarihi 1937 / 48

Nezamettin Sadak, "İki Politika Mektebi;
İki Politika Sistemi," 4Kısım 16/11

W. James'
Pragmatizm

v Fasit
(fiil ve hareket)

Skolastik

[Diyalektik = Kurulâfla &
manifetli muvâcasayla mat et.]

v Klasik Demokrat
(harf-i cer uleması)

"Kemalist politika mektebinin sistemi ikisinden de farklıdır, çünkü hem ahlâka, hem harekete kıymet verir."

Sabri Ertem, "Atatürk'ü Dönlörken," Kuvay 4/11

Türk toplum yapısı, ne bir felsefe kuramının esinlendiğines,
ne de bir uygulamanın kopyası sawendur. Sosyoloji için
Felsefe fazla politikk.

hep o
si generis
olma
kompleksi
! 4

Aynı Tarih 1937 / 46

II TTKong. 20 Ey. Dolmabahçe Sarayı

[TTK 12/4/31'de kuruldu.]

~~1935~~ 1935 Ey. Leningrad
Beşmüllet Arkeoloji Kong.
İlmi tebliğle katılıncıs.

S.R. Bül. Ak. Asbaşkanı Gubkin
Tebrik ve Başarı temenni telg.
(Sovyet bülgenleri katılmanus.)

Aynı Tartışma

1937/41

** , "Türkiye ve Sovyetler Birliği," 21 Nis.
Ulus

Haziran'da Bağdat ve Tahran'ı ziyaret edecek olan
Dış Bakanımız bu seyahatine Mosk'da nihayet varacak

1922 Tem. Tiflis'te Demiryolu Mukavelesi
iki maddeden ibaret ve Hefsonne chis bis (ek)
anlaşma gesenlerde Mosk'da imzalandı.

Sınırdaki meralardan ^{iki taraf halkının} karşılıklı olarak yararlanması
bi mukaveleyle sağlanmıştır.

"Hudut üzerindeki icadlardan ve sınırlardan istifade etmek,
hudutlardan geçmek ve hudut anlaşmazlıklarını tetkik etmek
hususunda" mukaveleler + tabii projesi Mosk'da iki hükümet
delegelerince müzakere olunuyor.

Yeni bir ticaret muk. projesi altında Auk'da delegeler
görüşüyor

"Kellogg mütakim teyden Estonya, Letonya, Polonya, Roman-
ya ve Sov. Bir. arasında 9 Şubat 1929'da Mosk'da imzanan
Litvinov Protokoluna T 4 Mart 1929'da itibak etmiştir."

Aynı Tarih

1937 / 41

9 Nisan

Nazlı Kombine tamamlanmak üzere.
4.000 m² gece gündüz çalışıyor.

İlk kumaşlar 20 Ağ. 'ta İzmir Fuarında
sergilenilecek.

"İzmirde mevcut tekstil fabrikalarının
en modernii"

Aslıs. İnceci Cumhuriyet Bayramında.

Aynı Tarih

1937 / 47

9 Ekim Atatürk / İnönü / Bayar / Çakmak

Nazilli Kombinasyonunun aslısı töreni

Bazvekalet vekili C. Bayar'ın notku

Birinci 5 yıllık Endüstriyel planı →

Sümerbank Nazilli Basma Fab. kurmak için

"Sovyet Endüstrisiyle fevri mesele etti"

Sovyet tekniklerinden işbirliği belirlenerek;
18 ayda 6 milyon TL (+ 6,5 mil. TL döner sermi)

"Fabrika makinelerinin ve teçhizatının eksikliği;
yakın komşumuz ve dostumuz Sov. R'ın alınması

SCB ile ekonomik işbirliğimizde yeni bir ifade;

olan bu fabrikanın işletmeye açılışında bilhassa

bir Sov. fevri kölü olan Türkstroy idaresinin

mesarsını de memnuniyetle hatırlamaya vazife

bildim."

Soğuk?

Ayın Tarih 1937/44 «Mosk. Ziyareti»

3 Tem. '37 S. Kaya (Dsh. Vek. & CHP Gen. Sek.)

İst. → Köst. → Bükres ^{Viyana} → Varsova → Mosk. 12

12 Tem. '37 TR Aras Parlari → Bakü → Mosk. 13

Herikseni de Litvini ^{vb.} karşılamış.

14 T'da öğle yemeği vermiş. Cumhurbaş.

(15 T'da Kalinin'in kabulü (Mosk. İdr. Kom. Retsi)

(14 T'da Molotov "line" vurmuş. (Halk Kom. Kons.) Baş b.

16 T absarı Odessa'ya hareket (M.V.)

Aras + Kaya + (M.V.) Rahmi Apak + Sükrü Senoza

Har. Hus. Kal. Dir. Refik Anis Kocamaz

" Sekr. Sakis Emir

Od.'ya Kador [Z. Apaydu (B. Eski)

B. Miller = Herriye Kom. I. Sark Dai. Sef Mus.

18 T Grouzia vapuruyla Od. → İst. 19

A

Aynı Tarih 1937 / 44

TC - SB. İncot hadise ve itid'lafları-
nın tetkik sekline dair - 15 Tem. '37'de-
Sov. Hariciye Komiserliğinde bir mütaka-
le imzalanmıştır.

2. Aynı Tarih - Stomanyakov
Kom. Müd.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ
TÜSTAV

Aynı Tarihi

1937/47

9 Ekim

TC - SR arasında mevcut ticaret muahedesi-
nin yeni icaplarına ve telifiki ve iki devlet
arasındaki mübadelelerin inkıyafının teminini
işin — yapıları görülmeler bitirdi.

Harcıya vekâletinde brende imzalanmış

N. Menemenci oğlu
Liyasi Mütesar

Haras Zalkın
Madahatgözar

Nesrol Batı
Kâtibi Umumi vekili

Straşım
Tic. Müm. Müd.

Aynı Tarihi

1937/49

27/12

B.M.M.'de Kanun Lâyhalarının birincisi müz.

Türk Servet Ticaret ve Seyrisefası Muahede-
Senanesinin 1/1/37'den itibaren birer
aylık temdidleri hakkında bir çok kanun
Lâyihaları görüşülmüştür.

1/721, 722, 782, 885, 895, 898, 899, 900

1/901 [1 Ey 37 - 15 Ek 37 Bir büyük ay (son)]

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ

Aynı Tarih

1938/55

1938/53

... mshede
merbustatının
tasdikine dair

Δ Seyrisefarı K.

1. müzakere

- 17 Haz.

TBMM'de T-S Tic. Mshedesinin

15'inci m. ne mütedair teati alınan

Kararın tasdikine ait Kuvv 2. görüşmesi

→ Kabul.

- 20 Haz.

TBMM'de T-S hndut harkise ve
ihtilâflarının sureti tetkik ve halline
mütedair mskavele → Kabul

Ayın Tarih 1938 / 55

24 Haz.

TBMM'de T-S ticaret ve tediye
anlaşmasına bağlı olarak teğziblik
yapılmasına ait kararnameyi tasdik;

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI VAKFI
TÜSTAV

Aynı Tarihi 1937/44

Mosk. Ziyaretinde Nutuklar

Mosk. 15 Tem. AA/Tass

Litvinov'un nutku. Türk-Sovyet dostluk
göstermek bir dostluk değildir // Bazı Sovyetlerin
gözetimleri baltalama hareketleri T-S dostluğunu
yıkama // Türkiye dünya bamsı ismi Sov. hük. nin
bütün icraatına katılmıyor // İki taraf ismi de
dostlarının doğmanları, kendilerini gerçek dostu
olamaz.

Arasın cevabı. Dostluğumuz "özel bir ilişki"
değildir. İhtiyaçlarımızı karşılar.

17 Tem. AA/Tass Resmî Tebliği.

12 T & 17 T Jzvestiya yazıları

"T-S Dostluğu"

"Türkiye Vektörleri..."

İnönü TBMM'de
T-S dostluğu
her iki mem.
Pol. da daimi
bir âmil olarak
kalacak/demir

Ayın Tartışması 1937/44

Sekiz Gündüz, "Mosk. Seyahati ve Bir
Fransız Gazetesi," Haber 21 Tem.

Le Temps 18 Tem.

"Lozan Konferansından beri (!?) hararetini
az çok kaybetmiş olan bu iki devlet müna-
sabetleri tekrar çok sandımı bir şekle dönüş
benziyor ve Moskova'nın #istikbalde fırsat
devletlere kur yapmaktan çekineceğine dair
Türkiyeden bir vait # kopartığı sanılıyor."

Ayru Tardis 1937/44

Burhan Belge, "Döwünmez Paris' Preuss-
sinin Mosk. - Ank. Mihveri" Ulus 6 Tem.

Harp Sourasının en eski mihweri

Mosk. ----- Lond.

1. mül. Cem. |
Küçük Aitaut |
Ank. Doğu Pak. Prus ----- Prag
Balkan Birliği

20 Tem.

Sadri Ertan "Mosk'dan Döwü," Kurşa

Osman - Carlık Mosk'terinin
tam Değisi

Aynı Tarih

1937 / 45

20 Ağ.

İzmir Fuarına İng., Yunan ve
Sovyet Rusya hükümetleri resmen
iştirak etmişler.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH
TÜSTAN
TARİH

İSTİSMA VAKFI

Ayın Tartışması 1937/42

İB An K. B. Elçisi D. KarSKI

1897 Voronej'de doğmuş.

Yük. Hukuk Mekt.

1922 Hariciye Konaşerlığı

1926-30 I. Garp Seks. Dr. Muav. Dr.

1930-36 Litvanya'da Ortakçisi

36 Aralık → I. Garp Seks. Dr.

TÜRKİYE SOSYALİSTİK İHTİŞAAT KURUMU

Aynı Tarih 1937 / 43

3 Haz. Yeni Sov. B. Elçisi AA'na
beyanatta bulundu

KARSKI 1 Haz. İtimatname takdimi

1921 Mosk. antlaşması → sosyal antlaşmalar
serisi
1945'e kadar vakteldi.

Yeni Sov-Türk Ticaret & Seyri sefa antlaşması
şerhleri yakında sunulacak.

F R Atay, "Sovyetler ve Türkiye," Ulus 5 Haz.

"İhtilallerimizin en güzel ananesine o kadar
hizmet etmiş olan selefimizin eserini iktis-
saf ettirmek te devam ederken," hük + halk
yığınlarımızın yardımı

Aynı Tarzda 1937/49

A. S. Esmer, "Sovyetlerde Yeni Rejim,"

Ulus 12/12/37

37 Kış
Riyaset
Divanı

← Ser. Yök. Mec. } Bülük Mec.
Milliyetler Mec.

Yeni anayasa, gereğince karılacak "Demokratik Devlet" ismi bugün sesini yapıyor.

"Sovyet Komünizmi muza demokrasi rejimi
kıtlanıyor."

TÜRKİYE

M
10 Nis.

Ayın Tarih

1937 / 41

Pravda'da "Modern Türkiye" Ank. Muh.
mektubu

akillere dergünler verecek başarılar
& Atatürk'e şükür.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ
TÜSTAY KUTUPHANESİ

Ayın Tarihi 1937/41

Yunus Nadi, "Avrupa ve Dünya Siyasetinde
Sovyetler Rusya'sı," 17 Nis. Cumhuriyet

Anti Komünizm bazı devletlerde Rus aleyhtarlığı
Komünizmi'nin Sovyet yurtdışını etkileyecek etke-
memesi iş işidir. "Kaldı ki Sovyetlerin devletli
idarelerinde halk Komünizmden pek çok ıhtıraflar
vaka bulmuş olduğu ve tutsakların ortaya yeni tekâ-
müller arzeden bambaşka bir rejim s. korunmuş bulunduğu
herkesin gözü önünde bir işti."

Karşılıklı olarak iş işlere karışmamak
ilkesine göre gelen Türk-Sov. dostluğu
örnek alınmalıdır.

Aynı Tarihi

1937 / 39

Puskun'un Ölümlüğü 100. Yıldönümü
münasebetiyle,

1744, 50, 40 & 31, 25 m. Servet Radyo
Masyanları 11 saat 37 Saat 22/23

Türkiye ismi

P'in bestelenen şiirleri

Türkiye izahatı

TÜRKİYE SOSYAL TAVAN
TARİH ARAMA TIRMAKATI

Ayın Tarihi

1936 / 35

21 Ekim

Dışiş Kom. Muv. Stomonjakov

Δ B. Elsi Z. Apayden "Türk-Sovyet Demisyonu
mukavelesinin hüküt muntikasında yapılacak
münakalât ve hüsnü tipte vasoular rejimine
ait tedriyate nu fealk ahkâmında yapılan değışik-
liklere dair olan antlaşma"yı imzalamışlardır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ

Aynı Tarih 1937/43

28 Haz.

SB İlim Akad. İhsanîna'nın "Münâvâ"
900. Yıldönümü münâ, "müsamere"
anma toplantısı

Prof. Yakubovskî, "İlim Yazarlığı Devis"
" Bonsov, "Edebiyat ve Felsefe İS"
" Bertels, "İS ve Edebiyat"

TTK da 21 Haz. 'da
bir konferans düzenleyerek
anmış.

Aynı Tarih

1937 / 41

20 Nisan

SB Bilgi Akad. - Doğu Ens. - Türk Cem.
dün toplantı yapmış.

Akademisyen Sınıoğlu

İst. 'da ölen Türk şairi Abdülhak
Hâmid' isim nutuk vermiş.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH KURUMU
Kültür Müskeleri

Aynı Tarzlı

1937 / 45

Mosk. 11 (Ağ.) AA

«Pravda'ya göre yakın Sankta
Fazilet yayınlamı»

İtalyan ve Alman Diplomasilerinin Türkiye'-
den tarihiz saplama sakaları

↳ Ekimde Kurt Ciano Ank'ya gelecek
İt'ın Boğazlar Muk'ni tanıması isin
bazi seyler isteyecek...

TÜRKİYE SOSYALİST TARAFI

Aynı Tartışma 1937/40

Durham Belge, "Ne Pro, ne de Anti,"
21 Mart '37 UWS

"Yeni Japonya Des Bakara Sato, son beyanatında
Sov-Jap. münasebetlerinden bahsederek, S R
Sayet Komünteri'den vazgeçerse, iki büyük
devlet arasındaki münasebetlerin çok daha kolay
ve sabuk çözeleceğini bildirmişti."

"... bithassa 'Dokü Sark' da, Komünteri'nin
faaliyeti kadar Japonya emperyalizminin de ne
zaman ve hangi noktada duracağı / herkesin
afzında olan bir soru idi."

Ayın Tartışması

1937 / 39

Vâ- Nü, "Radik," 11/8/37 Haber

"Rusya seyahatim ~~da~~ ^{da} ~~im~~ ^{im} ~~in~~ ⁱⁿ yazdığım bir yazıda Radik'e ~~bu~~ ^{bu} ~~int~~ ^{int} ~~haber~~ ^{haber} ~~im~~ ^{im} ~~vardı~~ ^{vardı} ~~;~~ [;] burada da ~~tekrar~~ ^{tekrar} ~~uyorum~~ ^{uyorum}."

Türk Gazetecileri İzvestiya'ya davet...

[Radik son "Troçkiist" muhakeresinde
10 yda ~~bu~~ ^{bu} ~~konu~~ ^{konu} ~~göydü~~ ^{göydü}.]

A/B

Ayın Tarihi

1937/44

~~7 Tem.~~ Pravda'nın Sadakat Paketi
iştirine girmesi

- Tarık, Balkan Antantı ile Doğu An-
tantinin teşekkülünü beynelmül emri-
yet eksikliğine atfedecektir.

6 Tem. '37 Pravda. "Yakın Sark Paketi"

1935'te Cenevrede T-İr-İrak delegelerine
parafe Edilmiştir. Aff. katıldı.

İtalyan emellerine karşı ittifaklar sistemi.
Geçmişin neden İr-İr. Sınırlanmazlığı
M.H. Cem. görüşleri içinde, kolektif emriyet için.

Ayın Tarihleri 1937 / 42

8 Mayıs

Te ile Sov Cum. İt. arasındaki dostane
mün.leri tesviye etmek gayesini takip eden
mahiyette nesredilmiş olan Kafkas Almu-
raji namındaki kitap, Mot. K. vnr 51. m.
mucibince Vek. Hey. kararıyla satıştan
menedilmiştir.

Ayın Taslı

1937 / 39

S.B. Ağır End. Kom. Orjonikidze'nin
M. L. Soloviyevle Aras-Litvinov
telgraf teatrosi

26 Şubat '37

[19 Ş'ta Mosk'da Kalp sektesinden ölmüştü]

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMALARI
TÜSTAV

ŞTİRME

Aynı Tarih

1937/38

S. 452-53

25/1/37

Manchester Guardian'a
Troşki'nin Meşhurdan
Sehtigi telgraf

...
"Eğer ortada bir Suikast varsa, bu GPU'nun
tertip ettiği bir Suikast vardır. Eğer bu
Suikastta bir terör varsa, bu adamın adı
Stalin'dir."
...

Radek & arkadaşları

* Mısratta kulunusadıkları
deni gizlice yapın
lanun ya da kamları
uygunsuz kefar"
Çokları arabunda
Probolajuslar ve
Karalları da vardır.

TÜRKİYE SOSYAL HUKUKUŞTİMA RASTIRMA MERKEZİ

I. Zm./Kam.

II. Rad./lok.

Sol ! Troç. III

Sag
Sus.

Aynı Tarih

1937/43

AŞ Esmer, "Soyyetlerde..." Ulus 15 Haz.

[Marsal Tukasevski ve arkadaşlarının serî muhakeme ve idamları

"Acaba Tuk. Rusya'da bir fan. Franko rolü mü oynamak istiyordu? Böyle ise yalnız komünizm ve dostumuz soyyetlere değil bütün dünyaya fesuh olsun.

Biz Türklere getirdi; İT'in sağında bulunan partide dayanan hük. le Cum. T.yesi arasındaki dostluk artık yeni zamanın anahtarı halkın alınması. Biz Sov. halkının refahı için salıyan bu hük. in hertürlü tehlikeden nası bulunmasını ve kuvvetli olmasını isteriz. Bunun için ki, bu derbeğin Soyyet zabıta teşkilatının teyakkuzu sayesinde neticesiz kalması bizi ancak sevindirebilir.

Ayın Tarhisi 1937/44

Sadabat Paktinin imzasından sonra
Ara'nın konuşmasında 11 Tem. '37

"T'len hareket ederken yegâne hedefim
memleketimise İran ve seyahatini bitireceğim
Moskova ile bağlığına ifadesini getirmek ve
onu teyit etmektir. Bu seyahati, imzama isti-
rakte bahtiyar olduğum bu paktin akdi müla-
hasından hürriyetle ari olarak yaptım. Ancak
Sadabat'ta beni bekleyen bu güzel sürpriz miydi
oldum. Bilmen, aktile Avrupa hükümetlerini sığa-
seten ve iktisaden hürriyete kuyularına kadar
fersi eyleşimini zamanıyla dögünüz bu paktin
sönmül ve muhteriyatından iki büyük konuşmazon
haberdar edilmüş olduğumun söylemeye lüzum
var mı R."

Orsi ✓ B.
Öteki İng. ~~1/2~~

A/B

Aynı Tarihi

1937/38

15/1/37

Güvenli Kaynak tan haber —

Tür. - Ir. - Ir. - Aff. Levletler bloku için
Tahran'da yapılmakta olan müzakereler
Ank - Bağ. Derin görüş farkları yüzünden
akamete uğramış.
Bu durum, İng. için basarı & Mosk'un
faydasını sağlıyor.

AA / Ank ile Mosk. İşleri Bakanlığı arasında
Not / ittifak yoktur, dostluk münaseleti
fönden göre kuvvetlenmektedir.

Aynı Tarihi 1937/40

4 Mart

Övr [Euvre] gazetesi pek yakında
Tür.-Irak-İran-Afg. arasında Asya Paketi
aktedileceğini bildiriyor.

Aras, Bağdat & Tahran'a gidecek, paraf;
imza Ank'da olacak.

AA notu:

Böyle bir pakten bu seneye içinde
imzalanacağı tahmin ediliyor.

Aras'ın Seychat tarihî kati seçil.

Aynı Tarihi

1937 / 49

20/12 Tass

SB Temyiz Mah. Askeri Koleji 16/12/37 Gizli Alse
ihamet, tetkik faaliyetleri ve yabancı bir devlet
hesabına muhtarit bir surette casusluk

- ⑧ Sanıkların hepsi itiraf etmiş: Emki'dze,
KARAHAN, Bahelasevili, Sebal Saef,
Larin, Metelev, Zv Kerman & Steiger
ölüm cezası infaz edilmiştir!

Aynı Tarih 1937/41

23 Nisan

Karahan Atatürk'le bis saat görüşmüş.
Vedanesinin bizzat takdim etmiş.

---

24 Nisan gecesi, Aras, Haricnye köşkünde
Ziyafet verilmiş.

---

25 Nisan Gazi'de törene uğurlanmış.
Vekiller vb.

Ayın Tarihli 1937/42

24 May. TC BE 2. Ayağın Tass'a
Kuzey Kutbunda Sov. term bin araştırma
stasyonu kurmalarıyla ilgili
Sovyet bilim adamlarını ödülleri bin
beynat vermesi, tebrik etmesi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ RAHATIMIN VAKIT

Aynı Tarih

1937/42

İng. Kralı VI. George'ün tasarrufları
forentinde bulunmak için Londra'ya giden
Baskakan İnönü, 18 Mayıs'ta arada
(aynı amaçla gelmesi bulunan) Litvinov'la
uzun bir mülakat yapmıştır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAMA VE İNCELEME MERKEZİ

Aynı Tarihi 1937/49

Almanya Janslık Terbiye Dairesi Reisi
Baldur von Schiröck

9 Aralık'ta Usakla Auk'ya gelmiş,
törenele karşılanmış, sesitli temaslara,
Atatürk tarafundan kabul ...

10 Aralık'ta ist.

11 → (Bütres)

Arada, bir
askeri heyet
Bemi Trak vs. yapmış

1937/47

29 EK'de

Berlin Radyosunda
tebrik rasimesi

Saat 19.45

Aynı Tartışma 1937/38 s. 535-37

Hamburger Tageblatt 24/1/37

Franz von Căucig, "Sovyetlerle Türklerin Dostluğu"

bu dostluk politikası, "ne kadar müddet devam edeceğini kimse ^{bilmez}"

Kom. T'nin sözüdür. T şiddetle takip etmektedir.

"Bu yolda sayısız davalar açılmış, Komünizmin iğfalına kapılan sayısız kimseler ip te can vermiştir."

Correspondance 'Batkonique' ten alınmış

«T dem. imha edilmektedir, kanlı mücadelelerle boğulmaktadır
matbuat ve amele sınıfları reaksiyoneler tarafından ezilmek.
Kemalizim, sınıf mücadelesini ortadan kaldırmaya
çalışan istismarçı bir diktatörlük. grevler ve
devlet görevlilerine karşı tecavüzler oluyor.»

Bu yazıdan bir süre sonra Com. hürriyet'te çıkan
bir makale, en keyfi istibdad (sükün & nizam),
anarşik sınıflara karşı yegreniyor. Sınıf mücadelesine
ve Komünizme müsaade etmenin tehlikesini belirtiyor.

K

Aynı Tartışma

1937 / 41

AŞ Esmer, "Faşistlik, Komünistlik ve Katolik
Kilisesi," 4 Nis. Ekus

"Papa Komünistliğe ve faşistliğe karşı harp
ilan etti." XI. 1935 geçen hafta Kom. karşı
uzun bir beyanname.

Alman N2'leri yarılanmaya
talikiler.
→ geçen Pazar da N2'e karşı beyanname
Nazariyelerini tenkid + 4 yıl önce Kat.
Kilisesiyle yaptığı mukaveleyi ihlalle itham

Sanında her zaman ki gibi devlet galib
galecek.

Ayın Tarihleri 1937/43

Muharrem Fevzi Toğay, "Alın.-Sov. Br."
18 Nrs. Cumhuriyet

Söylentiler Reichwehler - Kızılordu
Orkân arasında Hıfak
hazırlıkları.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ
TÜSTAN
KATIRMA VAKFI

IV

Aynı Tarzı

1937/44

Dur. Belge, "Si'ovizm: Yahudi Faşizmi,"
Ulus 22 T. 37

Kudüs nüfûsü - Emin Hüseyin
Jewish Agency Pol. Büro Şerif Şertok - İlim kuvveti

"Yahudi zulüm ve hakaret gördüğü ismi universa-
list, tolerant ve liberal almıştı. Si'ovizm
ise bunların hepsini inkâr ediyor."

Sosyet → parti

"Bir adam atıldığı yerden ha sağa ve tahkis ve
tecrit kampları, ha sol altınların sefok ve
medeni hokkamlığı ile kovulmuş. Arada ne
fark vardı?"

IV

Aynı Tartış

1937/47

16/10

B. Belge, "Dr. Göbbels'in Sözleri," "Ulus

leşen ayın (Eylül) başında Nürnberg Kongre-
sünde anti-bolşevik nutuk.

"İt'da, Jap'da, Av'da, Mac'da, Pol'da,
Bre'da ve TÜRKİYE'DE [anti bols.] mücadele
göze görülebilecek gibi başlamıştır."

"Bu listede Türkiye'nin adı fena halde
sırıtmak tadır."

"Bols. ile mücadeleden önce kadar fas. ile
mücadeleden uzak bulunan bir devlet varsa,
o da Türkiye'dir."

Atatürk, Bols. hakkındaki görüşü müstakildir.

T 2.12.36 s.5 (Ulus'tan!)

Fatsy "Fikra" sında Sep. mür.

"Kom. Rusya bizim mütefikimizdir:

Biri Leninist biri Kemalist Nite İki
barışı istiyor! Kom. le nasyonaltın arasında
Nite bir sarsılmaz dostluk!

Fakat bizim nas. miz, her bir fasımın
benzemez; biz wirtiyetleriz. Herp işmanlarız."

Aynı Tarih: 1937/47

Prof Afet, "Köylüler Arasında" Ulus

Çuk. civarında geçen köylülerini 29/10
gezmiş.

"Hepsi de bir gönlük tamama neticesi
40 yıllık ahbab olmuştuk. Bu beraberlik
ve kan kaynaşması ırk birliği nden
baska ne ile tamim olurmu?"

Irak birliği insanları birleştirir
en büyük amacıdır."

II TT Kong. N. Z. temeller var. Herrewolk Türkler N

Ayın Tarih 1937/48

10/11 AA

(1/11 de Comh. 14 yılı için de)

Sov. devriminin 20. Yıldönümünü mün.

Atatürk'le Kalemler arasında tebrik

& teşekkür telegrafları listesi

Bayar - Molotov

Aras - Stomniakov (Kom. Mus.)

Ayın Tarih 1937/48

Ulus 17/11/37 "Anadolu Hakkında Büyük
Bir Tetkik" P.M. JUKOVSKI

1933'te çıkan Ziraî Türkiye adlı 907 büyük
sayfalık Rusça "Mamur" [SSA tarafından 4.] baskı-
mize de tercüme edilmiştir ve fakat henüz basıl-
mamış olan "eserden" bir parça!

Prof. Jukovski + Yardımcıları ve bir Türk uzmanı
1925-27 Anadolu'da 3 yıl inceleme ve derleme.
Tarım ürünlerinden 10.000 numune alıp SB'de
3 yıl çeşitli sistasyonlarda denetims.
İncelemelere 50 bilim katılmış.